

Výlet č. 2 (sobota 16.4. 2022)

Trasa N

Uhelná, Nové Vilémovice, konečná, bus (599 m) – neznačeno – Nové Vilémovice, bus, rozc. (630 m) **(0,3 km)** – červená – Roveň (737 m) **(1,8 km)** – žlutá – Buk (577 m) **(4,8 km)** – modrá – Kaštanová alej (453 m) **(7,8 km)** – modrá – Pod Rychleby (398 m) **(9,3 km)** – červená – Rychleby, zř. (425 m) **(9,8 km)** – červená – Čert. kazatelny (453 m) **(10,8 km)** – zelená – Račí údolí, Tančírna (345 m) **(11,3 km)** – modrá – Račí údolí, rekr. stř. (336 m) **(11,5 km)** – neznačeno – Pod Sv. Antonínem (391 m) **(12,4 km)** – červená – Jánský vrch, zámek (340 m) **(13,8 km)** – červená – Javorník, nám. (300 m) **(14,3 km)** – neznačeno – Javorník, ekocentrum (297 m) **(15,8 km)**

Trasa S

Žulová, žst. (360 m) – červená – Žulová, Josefské nám. (375 m) **(0,3 km)** – červená – Žulová, most, bus (362 m) **(0,5 km)** – červená – Skorošice, bus (405 m) **(2,5 km)** – červená – Skorošice, háj. (532 m) **(5,5 km)** – červená – Špičák, rozc. (900 m) **(8 km)** – žlutá – Špičák, vrchol (957 m) a zpět **(8,5 km)** – červená – Pramen pod Stráží (875 m) **(9 km)** – červená – Hraničky (CZ/PL) (670 m) **(12 km)** – červená – Roveň (737 m) **(13 km)** – červená – Nové Vilémovice, bus, rozc. (630 m) **(14,5 km)** – červená – Červený Důl (505 m) **(17 km)** – červená – Kaštanová alej (453 m) **(18,5 km)** – modrá – Pod Rychleby (398 m) **(20 km)** – červená – Rychleby, zř. (425 m) **(20,5 km)** – červená – Čertovy kazatelny (453 m) **(21,5 km)** – zelená – Račí údolí, Tančírna (345 m) **(22 km)** – modrá – Račí údolí, rekr. stř. (336 m) **(22,2 km)** – neznačeno – Pod Sv. Antonínem (391 m) **(23,1 km)** – červená – Jánský vrch, zámek (340 m) **(24,5 km)** – červená – Javorník, náměstí (300 m) **(25 km)** – neznačeno – Javorník, ekocentrum (297 m) **(26,5 km)**

Trasa V

Žulová, žst. (360 m) – červená – Žulová, Josefské nám. (375 m) **(0,3 km)** – červená – Žulová, most, bus (362 m) **(0,5 km)** – modrá – Nýznerovská pila (396 m) **(2 km)** – modrá – Nýznerov (455 m) **(3,5 km)** – modrá – Nýznerovské vodopády (495 m) **(6 km)** – zelená – Pod Chlumem (565 m) **(7 km)** – modrá – Pramen Peklo (810 m) **(8,2 km)** – modrá – Sedlo Peklo (847 m) **(8,5 km)** – žlutá – Břidličný (942 m) **(9,5 km)** – žlutá – Špičák, rozc. (900 m) **(12 km)** – žlutá – Špičák, vrchol (957 m) a zpět **(12,5 km)** – červená – Pram. Pod Stráží (875 m) **(13 km)** – červená – Hraničky (CZ/PL) (670 m) **(16 km)** – červená – Roveň (737 m) **(17 km)** – žlutá – Buk (577 m) **(20 km)** – modrá – Kaštanová alej (453 m) **(23 km)** – modrá – Pod Rychleby (398 m) **(24,5 km)** – červená – Rychleby, zříc. (425 m) **(25 km)** – červená – Čertovy kazatelny (453 m) **(26 km)** – červená – Svatý Antonín (419 m) **(27 km)** – červená – Jánský vrch, zámek (340 m) **(28,5 km)** – červená – Javorník, náměstí (300 m) **(29 km)** – neznačeno – Javorník, ekocentrum (297 m) **(30,5 km)**

Spojení

vlak Javorník ve Slezsku (8:02) – Žulová (8:28)

bus Javorník, aut. st. (8:44) – Uhelná, ObÚ (8:49) – Uhelná, Nové Vilémovice, konečná (8:57)

bus Javorník, aut. st. (8:44) – Uhelná, ObÚ (8:49, **přestup**)

bus Uhelná, ObÚ (9:06) – Žulová, aut. st. (9:19)

bus Javorník, aut. st. (9:32) – Žulová, nad žel. st. (9:55)

Zajímavosti a pamětihodnosti

Žulová – město (1220 obyvatel), do r. 1948 název Frýdberk, poté Žulová podle množství žulových lomů v okolí, na místě hradu Frýdberk, založeného před rokem 1290 vystavěn v l. 1809-10 klasicistní hřbitovní farní kostel sv. Josefa s využitím dochované válcové hradní věže, při cestě ke kostelu rokokový sloup se sochou P. Marie z pol. 18. století, přístup ke kostelu po kamenném mostě z roku 1866, od 19. století velký rozmach kamenoprůmyslu, v roce 1866 založena kamenická odborná škola (zrušena až na konci 20. století), dodnes v okolí několik činných lomů, v městské knihovně informační centrum a kamenické muzeum s expozicí minerálů, nerostů a vývoje kamenictví na Žulovsku; Skorošice – obec doložena roku 1305, v části Dolní Skorošice pam. chráněné objekty – pozdně empírový kostel sv. Martina z l. 1842-44, před kostelem pak rokoková socha P. Marie z roku 1778, dále klasicistní socha sv. J. Nepomuckého či pozdně barokní socha sv. Floriána, jz. od obce přírodní zajímavost bývalý hadcový lom se specifickou vegetací, severně od obce Lánský vrch s obřím stolem a židlemi; Nýznerov – osada obce Skorošice, v 18. stol. těžba grafitu a stříbra, historizující kaple Nanebevzetí P. Marie se zvonicí vystavěná v l. 1900-01, muzeum o historii řemesel, fauně a flóře Rychlebských hor, jv. od osady obory Starý Nýznerov a Černý Kopec (chov daňků, jelenů a muflonů); Vodopády Stříbrného potoka – přírodní památka (1,72 ha, vyhl. v l. 1965 a 2016) – kaňonovitá soutěska v krystalických břidlicích se soustavou kaskád, peřejí a vodopádů o výšce až 14 m, geomorfologicky významná lokalita; Špičák (957 m) – výrazný vrchol Rychlebských hor asi 4 km jz. od Skorošic, záp. u lovecké chaty vydatný pramen kvalitní vody (pramen Pod Stráží); Hraničky – zaniklá obec při hranici s Polskem, obyvatelé vystěhováni v roce 1949, zástavba zbourána v l. 1959-60, v místě bývalého kostela z let 1883-84 stojí dřevěný misijní kříž obnovený ke 100. výročí založení obce, v horském sedle (684 m) hraniční přechod pro pěší (Nové Vilémovice - Nowy Gierałtów); Nové Vilémovice – pův. osada Vilémovice zmiňovaná již v r. 1290, zanikla v 1. pol. 15. století (morová epidemie), ves obnovena v roce 1580 (od té doby přívlastek "Nové"), na místě zbořeného kostela z l. 1763-65 dřevěný kříž z roku 1992, jz. od vsi poblíž rozcestí Buk bývalý zajatecký tábor ze 2. svět. války; Červený Důl – v osadě (do r. 1924 Rothengrund) historizující kaple sv. Rocha z r. 1881 se zvonicí; Rychleby (Reichenstein) – památkově chráněná zřícenina hradu ze 13. století, hrad střežící solnou stezku z Nisy přes Kladsko do Hradce Králové, opuštěn v 15. století, archeologická lokalita (dochovány fragmenty věží, hradní příkopy a části hradeb), v 19. století provedena romantizující rekonstrukce, z vyhlídky pěkný pohled do Račího údolí; Račí údolí – přírodní rezervace (62,04 ha, vyhl. v roce 1998) – společenstva lesů pralesovitého charakteru (bučiny, dubiny, bory, suťové lesy, údolní jasanovo-olšový luh, silikátové skály s typickou vegetací, evropsky významná lokalita, na území rezervace vyhlídkový rulový skalní útvar Čertovy kazatelny s pěkným výhledem do údolí; Tančírna – památkově chráněná budova od r. 2019, patrová dřevěná secesní býv. tančírna z roku 1907 s tanečním sálem dlouhým přes 20 m, kterou nechal postavit podle plánů Aloise Utnera ml. kardinál Georg van Kopp, v objektu informační centrum s kavárnou, v okolí nevelký park; Svatý Antonín – poutní místo s kamennou neogotickou kaplí sv. Antonína Paduánského cca 2 km jz. směrem od města Javorník, pod kaplí z r. 1893 studánka a pomník P. Marie; Javorník – město (2760 byv.), od roku 1992 měst. památková zóna, první zmínka již v roce 1291, o hradu z roku 1307, v 1. pol. 16. století rozvoj těžby stříbra, od r. 1897 železniční spojení s vnitrozemím, dominantou města zámek Jánský vrch (národní kulturní památka) vzniklý v l. 1482-1520 přestavbou pův. gotického hradu na biskupské sídlo, nejvýznamnější úpravy zámku za působení vratislavského biskupa P. G. Schaffgotsche v 18. století, po roce 1945 zámek postupně vybavován cenným mobiliářem z období od renesance po biedermeier, nachází se zde největší sbírka dýmek a kuřáckých potřeb v ČR, od roku 1769 zde působil významný hudební skladatel a kapelník Karel Ditters z Dittersdorfu, mezi další pamětihodnosti města patří barokní farní kostel Nejsv. Trojice z let 1716-18, nárožní patrová klasicistní budova býv. soudu z l. 1825-36 (od roku 2020 sídlo měst. muzea a infocentra), barokní mariánský sloup z r. 1723 na nám. Svobody či gotický hřbitovní kostel sv. Kříže z r. 1260

Občerstvení

Žulová, Skorošice, Nýznerov, Račí údolí, Javorník

Turistická přístřeší a odpočívadla: Nýznerov, Nýznerovské vodopády, pramen Pod Stráží, Hraničky, Rychleby, Čertovy kazatelny, Račí údolí